

v pozemkové knize poznamenáno, že stroje jsou vlastnictvím někoho jiného. O tom, jak se nabývá vlastnictví k cizí věci, nepojednávají §§ 294 a násl. obč. zák., nýbrž §§ 414 a násl. obč. zák. Soud první stolice snaží se dovoditi, že je tu celá řada konkludentních činů svědčících tomu, že vlastnice Apolonie K-ová určila stroje k trvalému užívání při své nemovitosti prostřednictvím svého muže, a poukazuje především na to, že podle druhého odstavce prohlášení bez data praví Apolonie K-ová: »Dílnu ponechávám prostě svému muži k dispozici.« Než soud první stolice nepřihlíží k tomu, že v prvním odstavci této listiny Apolonie K-ová »vědomě prohlašuje, že nepovažuje a nikdy nepovažovala stroj za příslušenství své nemovitosti a dobře ví, že stroj jest jejímu muži Janu K-ovi propůjčen s výhradou vlastnického práva podle stanov a umístění tabulky na stroji atd. Z tohoto celého obsahu prohlášení nelze použitím §§ 863 a 914 obč. zák. dospěti k výkladu, k němuž dospívá soud první stolice, vytrhnuv z celého obsahu jen jeho druhý odstavec. Podotýká se, že v první stolici nebyli slyšeni svědkové a že první soud vykládá smysl listiny jen na základě jejího obsahu. Závěry, k nimž první soud takto dochází, nejsou skutkovým zjištěním, jímž by byl dovolací soud dle § 503 a 504 c. ř. s. vázán, nýbrž pouhým právním posuzováním věci, při němž dovolací soud není vázán názory a závěry soudů nižších stolic. Ani tím o sobě, že Jan K. určil stroje k tomu, by byly trvale používány při jeho truhlářské dílně, nestaly se stroje příslušenstvím nemovitosti patřící jeho manželce. Ani to, že se Apolonie K-ová neohradila proti umístění strojů v dílně, není podle § 863 obč. zák. okolností svědčících o vůli nabýti vlastnictví ke strojům a učiniti je příslušenstvím věci hlavní. Totéž platí o okolnosti, že nedošlo k poznámce podle § 297 a) obč. zák. Výkladem listin nelze tudíž dospěti k závěru, že žalující straně nepřísluší právo vlastnické k zabaveným strojům, naopak by z nich plynul opačný závěr. Budťež proto probrána tvrzení strany žalující, že přenechala K-ovi stroj ve smyslu svých stanov s výhradou práva vlastnického až do úplného zaplacení poskytnutého úvěru a že Jan K. pověsil na stroj tabulku, vyznačující vlastnictví družstva, což oznámil žalující straně dopisem ze dne 5. srpna 1924, a tvrzení žalované záložny, že není správné, že K. nezaplatil kupní cenu, — o těchto tvrzeních budťež provedeny nabídnuté důkazy a učiněna skutková zjištění.

Čís. 8590.

Šlo-li v žalobě o podpis dluhopisu opatřeného doložkou, podle níž žalovaný svoluje, by bylo na jeho nemovitosti vloženo zástavní právo pro pohledávku žalobcovu, jest pro ocenění předmětu sporu rozhodnou (§ 57 j. n.) výše pohledávky, neuvedl-li žalobce v žalobě, že má zástava menší hodnotu. Rozhodnou jest tu celá hodnota zástavy, nikoliv jen hodnota zbývající po srážce předcházejících pohledávek.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1928, R I 1014/28.)

Žalobu, v níž se domáhala, by žalovaní byli uznáni povinnými podepsati dluhopis na 12.300 Kč opatřený doložkou, podle níž žalovaní svolují, by bylo na jejich nemovitosti vloženo zástavní právo pro onu pohledávku žalobkyně, zadala žalobkyně na okresním soudě, jenž však vyhověl námitce věcné nepřislušnosti a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku věcné nepřislušnosti.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Žalobkyně přehlíží, že nejde v tomto sporu jen o podpis dluhopisu na 12.300 Kč s 5% úroky, nýbrž o podpis dluhopisu opatřeného doložkou, dle níž žalovaní svolují, aby bylo vloženo na jejich nemovitosti právo zástavní pro pohledávku žalobkyně. Poněvadž by žalobkyně mohla na základě takového dluhopisu dosáhnouti zajištění své pohledávky bez dalšího přičinění žalovaných jednostrannou knihovní žádostí o vklad práva zástavního, jde v podstatě o rozepři, která má za předmět jen zajištění pohledávky žalobkyně, což zřejmě vyplývá z obsahu žaloby, v níž žalobkyně uvádí, že se domáhá vyhotovení a podepsání dlužního úpisu za tím účelem, aby tento (správně pohledávka v něm vyznačená) byl zajištěn na nemovitosti žalovaných. Při rozepřích, které mají za předmět jen zajištění pohledávky, jest podle § 57 j. n. pro ocenění předmětu sporu rozhodnou výše pohledávky, nebo má-li zástava hodnotu menší, její hodnota. Poněvadž pohledávka, jejíž zajištění žalobkyně se domáhá, činí 12.300 Kč, jest rozhodnou pro ocenění předmětu sporu tato částka, neboť žalobkyně neuvedla v žalobě, že zástava má menší hodnotu. Dotyčný přednes žalobkyně v rekursu jest novotou a nelze k němu přihlížeti. Ostatně jest žalobkyně na omylu, domnívajíc se, že jest hleděti jen k ceně zbývajících po srážce předcházejících pohledávek, neboť rozhodnou jest celá cena zástavy.

Čís. 8591.

Pro žalobu na vymáhajícího věřitele o určení, že žalobci přísluší spoluvlastnické právo k předmětům dotčeným exekucí (k dražebnímu výtěžku za ně docílenému a na jejich místo nastoupivšímu), a příkázání příslušné části dražebního výtěžku, — jest výlučně příslušným exekuční soud (§ 17 ex. ř.).

(Rozh. ze dne 28. prosince 1928, R I 1015/28.)

Žalovaná firma vedla proti Františku F-ovi exekuci zabavením a prodejem mrtvého a živého inventáře. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se Josefina F-ová proti vymáhající věřitelce uznání spoluvlastnického práva k polovici výtěžku prodaného inventáře a příkázání příslušné části dražebního výtěžku a zadala žalobu, ocenivši žalobní nárok na 10.000 Kč, u exekučního soudu. K námitce určené nepřislušnosti soud první